

SODASSA ON SÄÄNNÖT – KANSAINVÄLINEN HUMANITAARINEN OIKEUS JA GENEVEN SOPIMUKSET

Humanitaarisen oikeuden tiedon kylväminen on yksi Punaisen Ristin tärkeimmistä tehtävistä. Sodan uhrien suojelu tekee Punaisen Ristin järjestöstä erityisen. Kouluttajana tehtäväsi on kertoa sodan uhrien suojelun tärkeydestä, humanitaarisen oikeuden perusperiaatteista ja merkityksestä. Punaisen Ristin edustajan ei tarvitse olla humanitaarisen oikeuden asiantuntija, riittää kun on kiinnostunut ja perehtynyt aihealueeseen. SPR kouluttaa myös erityisesti humanitaarisen oikeuden kouluttajia. Piiritoimiston kautta voit kysyä myös humanitaarisen oikeuden kouluttajaa vierailemaan kurssilla.

Kuvita sodan säännöt

Anna tehtäväksi piirtää kuvia tai valmistaa erilaisia materiaaleja käyttäen teoksia sodan oikeussäännöistä. Järjestäkää lopuksi näyttely ja keskustelkaa, mitä ajatuksia kuvat tai teokset herättävät.

Punainen Risti ja Geneven sopimukset

Erityisesti omien vapaaehtoisten kouluttamisessa humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten käsittelyyn on tärkeä kytkeä Punaisen Ristin kansainvälinen erityisasema. Keskustelkaa pienryhmissä, miten Punainen Risti ja humanitaarinen oikeus liittyvät yhteen. Millaisia tehtäviä, oikeuksia ja velvollisuuksia Geneven sopimukset määrittelevät Punaiselle Ristille? Miten Punainen Risti eroaa muista kansalaisjärjestöistä? Nimetkää muita kansainvälisiä avustusjärjestöjä.

Sodan säännöt tänään

Keskustelkaa, missä osallistujat ovat kuulleet tai nähneet humanitaariseen oikeuteen liittyviä teemoja. Miten humanitaarinen oikeus toteutuu tänään? Onko uutisissa tai lehdissä käsitelty viime aikoina aihetta? Missä yhteydessä? Omaksi materiaaliksesi voit kerätä lehtileikkeitä tai aineistoa internetistä koulutuksessa käytettäväksi.

Mielenosoitus tai iskulause

Tehkää pienissä ryhmissä Geneven sopimuksien pohjalta iskulause tai banderolli, tai valmistelkaa pieni mielenosoituskulkue (esim. leirillä). Ryhmät esittävät, puolustavat ja perustelevat muille iskulauseitaan ja banderollejaan. Harjoitukseen kannattaa varata myös rekvisiittaa. Punaisen Ristin jäseniä ja vapaaehtoisia kouluttaessasi keskustelkaa lopuksi, miten jokainen voi omalta osaltaan kertoa sodan säännöistä eteenpäin tai muuten vahvistaa niiden noudattamista.

Pantomiimi

Muodosta osallistujista 4-6 hengen ryhmiä. Jaa heille konkreettisia Geneven sopimuksiin liittyviä sääntöjä, kuten "Sairaalaan vastaan ei saa hyökätä" tai "Punaisen Ristin ambulanssia ei kuljeteta aseistettuja sotilaita". Puolet ryhmän jäsenistä näyttävät säännön pantomiimina toisille ryhmään kuuluville, jotka yrittävät arvata lauseen oikein.

Paluu Solferinon - taitomerkkitehtävät varhaisnuorille

Merkissä tutustutaan Punaisen Ristin syntyvaiheisiin ja historiaan sekä Geneven sopimukseen, askarrellaan historiaan liittyviä hahmoja ja niiden avulla eletään historiaa läpi. Aikaa merkin suorittamiseen kuluu 4-5 tuntia. Merkkejä ja opastusta niiden käyttöön saa piiritoimistosta.

Kouluttajan materiaalia

- Tämä on Punainen Risti -kalvosarja:
Maailman tunnetuimpia merkkejä, Näin maailmanliike syntyi, Maailmanlaajuinen organisaatio, Kansainvälinen työnjako, Suojeltavina sodan uhrit -kalvot
- Suojele sodan uhreja -kalvosarja:
Suomen Punainen Risti 2001. Sisältää kalvosarjan ja kouluttajan materiaalin, jossa on taustatietoa sekä paljon harjoituksia ja ideoita humanitaarisen oikeuden koulutukseen. Materiaali on lainattavissa piiritoimistoista.
- Oikeus saada apua: Neljä lyhytelokuvaa Punaisesta Rististä.
DVD esittelee Punaisen Ristin toimintaa sota-alueilla ja humanitaarisen oikeuden perusperiaatteita. DVD on tekstitetty sekä suomeksi että ruotsiksi ja lainattavissa piiritoimistolta. Elokuvat löytyvät myös osoitteesta: http://www.redcross.fi/punainenristi/humanitaarinenoikeus/fi_FI/lyhytelokuvat/
- Suomen Punaisen Ristin sivut humanitaarisesta oikeudesta, www.humanitaarinenoikeus.fi
- Oppimateriaalipaketti humanitaarisesta oikeudesta, www.sodassakinonsaannot.fi
- Henry Dunant: Solferinon muisto, Gunnar Rosén & Juhani Parkkari: Sodan lait käsikirja (2004)
- Punaisen Ristin kansainvälinen komitea, www.icrc.org
- Suomen Punaisen Ristin nettisivut, www.punainenristi.fi
- Geneven sopimusten tekstit löytyvät kokonaisuudessaan Valtion säädöstietopankista, www.finlex.fi/sopimukset (sopimus nro 8/1955 & 82/1980).